

ALEKSANDR BŁOK. 28 listopada 1880 – 7 sierpnia 1921 5

Nad otchłanią chybocąc się w locie	
Ostatni dzień	33
Piotr	34
Złuda	35
[U rozdroża]	37
[Przyodziejesz mnie srebrnym brokatem]	38
[Zachód słońca fioletem na niebie]	38
[Kiedy omdlewają irysy]	39
[Mieszkam tu w spokoju głębokim]	40
[Obróciło martwą głowę]	41
[O szczudłach z trudem wlokiem kulas drewniany]	42
[Śpiewa czerwony śpiz]	42
Hymn	43
[Wypełzali z piwniczej pomroki]	44
Noc	45
[W zakamarkach, gdzie nogi powiodą]	46
[Barkę życia zniosła]	48
[„Do ataku!” Ostrym sztykiem]	48
[Ulica, ulica...]	49
Bagienne chochliki	50
Wiosenne pokraki (z albumu <i>Kindisch Tatiany Hippius</i>)	51
Znikomek	52
[O dziejach was nieziemskich prawie]	53
[W bezpowrotną odeszłaś stronę]	54
[Wieczność bagien pokochaj, w głębinie]	55
[Biały koń z trudem nogą uderza o ziemię]	55
[Bagno – zapadle głęboko]	56
Staruszka i chochliki	57
[Sto pociech! Ryk trąby co dzień]	58
Szopka	59
Jesienna wolność	60
[Wiatr zasypia, czary-mary]	61
[Jesień późna. Nieba ton blada]	62

[W chórze kościelnym śpiewała, niebożę]	62
[Wśród zawieje nocnego wołania]	63
Tańce jesienne	64
Barwy i słowa	65
Pedant o poecie	69
Wiec	73
[Ponad stolicą świata skrycie]	75
[Długie rzęsy opuściłaś]	76
Pierścień Cierpienia	77
[Nadleciała stepem głuchym]	78
Bajka o kogucie i o staruszce	79
Szopka	81
[Księżyc jak zgięty palec]	96
Nieznajoma	98
Anioł Stróż	100
Do Dziewicy Rewolucji	102
Ruś	102
[U schyłku dnia, przed nocą ciemną]	104
Zimny dzień	105
W październiku	106
[Pod wieczór wyjrzało ciche słońce]	107
[Noc. Miasto się uspokoilo]	108
Okna od podwórza	109
Mieszczka	110
Wrózycha	110
Syn i matka	111
Michaił Bakunin	113
Nieznajoma	116
Buda jarmarczna	149
[A ty tu co wyczyniasz]	149
Pożar	151
Na poddaszu	152
[Srebrna rosą trawa spływa]	154

ŚNIEŻNA MASKA	155
Śniegi	155
Drugi chrzest	155
Dośćigła mnie zamień	156
Na zew zamieci	157
Niepokój	158
Precz!	159
Znowu pod śniegiem	161
Maski	163
Drwiny	163
Czytają wiersze	163
Nieuchronne	164
Skazany	165
Serce wierne zamieci	165
Na śnieżnym stosie	166
Niepotrzebna wiosna	167
[<i>Ani to w śpiewie, ani w srebrze</i>]	167
[Dzień niepotrzebny w oczach świeci]	168
[Po zimie siedzę chory]	169
[W ciemnym domu z godności odarta]	169
[Nocą poczęty ja, niebożę]	170
Piosenka Fainy	171
[Odeszłaś. Oto piasek skwarny]	172
[Do ziemi przyłożyłem ucho]	173
[Ścieżką tajemną, zagrobowa]	174
Do dziewczyny	174
[Deszczowe lato]	175
SWOBODNE ROZWAŻANIA	176
O śmierci	176
Na wydmach	180

O liryce	182
Jesienna miłość	187
<i>[Kiedy listowia rdzawość dżdżystą]</i>	187
<i>[Pod wiatrem do ziemi się chyli, ugina]</i>	187
<i>[Jak dobrze, gdy wicher na świecie]</i>	188
<i>[W tej jasnej pustce, kiedy mosty]</i>	189
Panna Śnieżna	190
 ZAKŁĘCIE PRZEZ OGIEŃ I MROK	192
<i>[Niekończąca się dal korytarzy]</i>	192
<i>[Zamieć na mieście – goń mnie, goń!]</i>	193
<i>[Oj, diri da, di ridi ra!]</i>	194
<i>[Wciąż praca i praca, i praca]</i>	195
 <i>[Na spytki brali mnie za starą]</i>	196
<i>[Chojar po jarach rosochaty]</i>	196
„Poszukiwania religijne” a lud	197
Kleopatra	202
Nie przyszedł na schadzkę	203
<i>[Kiedy pani stoi mi na drodze]</i>	205
<i>[Przyszła z mrozu]</i>	206
Trzy pytania	207
O teatrze	212
<i>[Ileż ich było – panien ślicznych!]</i>	237
<i>[I ja kochałem, i szaleństwa]</i>	238
<i>[Na moście fletnia zaśpiewała]</i>	239
<i>[W głębinie nawy katedralnej]</i>	239
 Na Kulikowym Polu	240
<i>[Rzeka rozlała. Wody smętnie, gnuśnie płyną]</i>	240
<i>[Nocą w stepie myśmy się spotkali]</i>	242
<i>[Kiedy Mamaj z ordą w mroku parnym]</i>	242
<i>[I znowu w żałości odwiecznej]</i>	244
<i>[I znowu groźnej mgły pomroka]</i>	245

[Wszystko ciągnęło się w udręce]	245
Za trumną	246
Do przyjaciół	247
Poeci	249
[Gdy złość i rozpacz gasną w ciszy nocnej]	250
Słońce nad Rosją	251
Wieczory „sztuk”	252
 Pytania, pytania i pytania	256
1. Wznowienie zebrań religijno-filozoficznych w Petersburgu	256
2. Debata miłośników słowa inteligenckiego	259
3. Trudna sytuacja autora przeglądu	262
4. „Dyferencjacja”	264
5. Trójka koni	266
 Ironia	267
Lud a inteligencja	270
Żywioł a kultura	277
Rosja	285
[Otóż on – wiatr]	286
[O mestwie, o ofierze i o sławie]	286
Jesienny dzień	287
[We wrzawie, w monotonnym dźwięku]	288
[Trup do snu się układaj]	289
[Tak. W burzy te minęły lata]	290
[Niewola głodna, chorobliwa]	290
DUSZA PISARZA. Notatki współczesnego	291
Dziecię Gogola	294
[Jam Hamlet. Krew się mrozem ścina]	297
Na śmierć dziecka	297
[Bez snu, bez handlu, bez pamięci]	298
[Gdy po raz pierwszy świat ujrzałem]	298
[Życie zionęło w twarz jak z grobu]	299
[Gdy wchodzisz w świat i wśród ogromu]	299
[Północy ma, podziwu godna!]	300

[Samotny siedzisz w swym pokoju]	301
[Szaleństwa w życiu się zachciało]	302
 WIERSZE WŁOSKIE	303
[Dziewczyna, zaledwie podłotek]	303
Rawenna	303
Florencja	305
Zwiastowanie	306
Wniebowzięcie Maryi	307
Fiesole	308
Katedra w Sienie	309
Wenecja	309
 [Wszystko to było, było, było]	310
 W DWANAŚCIE LAT PÓŹNIEJ	311
[Tafla jeziora wciąż ta sama]	311
[W czarnym parku pod olsyną]	312
[Kiedy dręcząco zmartwychwstały]	313
[Taką to stworzył ciebie Bóg, niebieskooką]	313
[Zdarzają się te ciche chwile]	314
[Spotykaliśmy się]	314
[Blask oczu zgasił i już zarazem]	315
[To, co pamięć próbuje ocalić]	316
 [Dymu nad ognia smuga siwa]	316
[Im bardziej pragnie się wytchnienia]	317
[Wszystko umiera – matka i wiek młody]	318
Sobowtór	318
[Jesienią, po roku długim]	319
Na wyspach	320
Na śmierć Wiery Komissarżewskiej	321
Głos skrzypiec	323
[Życie me, Rusi ma, czym ja z tobą skutý?]	323
O obecnym stanie rosyjskiego symbolizmu	324
Wielkanoc	333

W restauracji	333
[<i>Jak trudno temu, kto wśród ludzi gości</i>]	334
Na drodze żelaznej	335
Sen	336
[<i>Kiedyś wyniosły, dziś po trosze</i>]	337
[<i>Gdzie echem mknie przez długie sale</i>]	338
[<i>Dziś szumnie, dumnie, trójką koni</i>]	338
Nawiedzenie	339
[<i>Biegą godziny, dni i lata</i>]	340
[<i>Nad otchłanią chybocąc się w locie</i>]	341
Rycerz mnich	342
 Odwet	348
Prolog	348
Rozdział drugi. Wstęp	351
Rozdział trzeci	354
 [<i>O, jakże wyście z nas szydzili!</i>]	366
[<i>Tak. To dyktuje mi natchnienie</i>]	367
[<i>Znów w sercu mróz, ale w ciemności</i>]	368
Poniżenie	368
[<i>Bez słowa myśl, niepokój bez imienia</i>]	370
[<i>Uderzy wiatr, zawieja ryknie</i>]	370
[<i>Ogromna gorejąca sfera</i>]	371
[<i>Po rozpasanym świętowaniu</i>]	371
Kroki Komandora	372
Tańce śmierci	373
[<i>Z szarego dymu w świetle purpurowym</i>]	377
[<i>Dźwięk się zbliża. I znów, w przejmujące wsłuchując się dźwięki</i>]	378
[<i>Czas pędzi. Gwiazdy pędzą. A z ogromu</i>]	379
[<i>Bywa chwila, że już nas nie trwoży</i>]	380
[<i>Samotni, grząskim, pustym polem</i>]	380
[<i>Jesienny wieczór był. Deszcz dzwonił. W szklanym dźwięku</i>]	381
[<i>We mgле nawilżonej nocą</i>]	382
Do Muzy	383

Sztuka i gazeta	384
Nierozumienie czy niechęć do zrozumienia?	388
Płomień	390
 O CZYM ŚPIEWA WIATR	393
[Tylko myśmy zostali przy życiu]	393
[Śpiewa i śpiewa...]	394
[Miła, nawet w tym zacisznym domu]	395
[Gejzer z nicości:fioletowe]	396
[Stara bajka przyszła mi na myśl]	396
[Było to w ciemnych Karpatach]	398
 Siwy ranek	399
Nowa Ameryka	400
Artysta	402
[Ty zew obłędny, granie rogów]	403
[Nie zdejmiesz czaru z serca od niechcenia]	404
[Jest zabawa: wejść niepostrzeżenie]	405
[Skąd to wszystko? Przecież nie śnie]	406
Ostatnie pouczenie	408
[Jak tu wzbiera lęk o zmroku!]	410
 Życie mojego przyjaciela	411
[Znów dzień jak co dzień – z błahych prac natłokiem]	411
[Patrzcie go, starego dziada]	412
[Wszystko zgodnie z zasadami]	413
[Przy świętej niedzieli, z tytułu]	414
[Uczepił się mnie żebrazysko]	414
[Dzień mijał jak zwykle]	415
[Zgola niewinnie możesz grzeszyć]	417
[Gdy rozpacz przyszła nań i trwoga]	418
 Czarna krew	419
[Stajesz koło mnie, odwracasz się bokiem]	419
[Widzę cię. Każdy demon we mnie czai się, czyha]	419
[Samym nawet jej gardzę imieniem]	420

[O, nie! Ja wcale nie chcę w okropnym uścisku]	420
[Zły, wesół, poniżony... Znowu w domu]	421
[Popłoch porywa ją, niepokój]	421
[Długa jak wieki noc i drżenie]	422
[Pokonałem ją wreszcie, zmogłem]	422
[Na najpiękniejszej istocie]	423
[Pamiętasz zieleń toni wodnej]	424
[I co? Załamane, bezwładnie opadłe w dół ręce]	425
Głos z chóru	426
CARMEN	427
[Grzeszyć na śmierć, do upadłego]	428
Przed sądem	429
[Pochowają, zakopią głęboko]	430
[Jest błoto i deszcz zaczął kapać]	431
[Wrzaskiem dzikim]	431
Jastrząb	432
Demon	433
[Zdaję ci się kimś skrytym, oziębłym, nieczułym]	434
Dwunastu	436
Inteligencja a rewolucja	448
Sztuka i Rewolucja. Na marginesie dzieła Richarda Wagnera	456
Dziennik kobiety, której nikt nie kochał	460
Współobywatele	466
Rosyjscy dandysi	468
Odpowiedź na ankietę „Co teraz robić?”	471
O repertuarze teatrów komunalnych i państwowych	473
Krach humanizmu	478
O romantyzmie	493
Władimir Sołowjow za naszych dni. W dwudziestolecie śmierci	502
O powołaniu poety	506
Przypisy końcowe	513
Spis treści	533